

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158

Miljøstyrelsen
Vasevej 7
8920 Randers NV

Resultater af arbejdet i kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden

Kystvandrådet for den centrale del af Limfjorden, delområde 157 og 158 afholdt sit afsluttende møde den 5. december 2023.

Kystvandrådets rådgivning

Kystvandrådet besluttede på mødet i enighed:

- To prioriterede scenarier med forslag til lokalt tilpassede og forankrede indsatsprogrammer, der sikrer målopfyldelse i kystvandsområdet
- Overordnede bemærkninger fra kystvandrådet til miljøministeren og byrådene i oplandet.

De to prioriterede scenarier samt kystvandrådets overordnede bemærkninger til miljøministeren og byrådene i oplandet fremsendes hermed til Miljøstyrelsen.

Kystvandrådets beslutninger og det udarbejdede materiale fremsendes af Viborg kommune som projektansøger på vegne af de øvrige 9 oplandskommuner (Silkeborg, Ikast- Brande, Herning, Holstebro, Mariagerfjord, Randers, Rebild, Skive, og Vesthimmerland) og Limfjordsrådet

Baggrunden for den konkrete sammensætning af virkemidler i scenarierne og en beskrivelse af individuelle virkemidler og indsatser i indsatsprogrammet, samt en redegørelse for mulige finansieringskilder med forslag til nye finansieringskilder, som understøtter de valgte virkemidler fremgår af leverance nr. 3. "Beskrivelse af kystvandrådets opstillede scenarier".

Dokumentation for effekter, og vurdering i forhold til målopfyldelse i kystvandet fremgår af leverancerne nr. 3, nr. 8 og 11.

Til slut i denne skrivelse findes en samlet oversigt over de analyser og faglige udredninger, der er gennemført i forbindelse med kystvandrådets arbejde.

Sekretariatets supplerende bemærkninger

Som det påpeges af kystvandrådet, er det væsentligt, at indsatsen for at nå god økologisk tilstand i den centrale del af Limfjorden ses i sammenhæng med de øvrige mål for natur, biodiversitet og klima og at multifunktionalitet indgår som et element i de arealkrævende indsatser i oplandet.

Det er derfor afgørende, at støtte-/tilskudsordninger og virkemiddelpuljer udformes på en måde, så en række virkemidler kan kombineres og det bl.a. bliver muligt at finansiere større helhedsprojekter i f.eks. ådale.

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158

I forlængelse heraf bemærkes også, at den forsknings- og erhvervmæssig udvikling løbende introducerer nye virkemidler, det kan f.eks. nævnes mere forbedret teknik og strategi til gødningsudnyttelse, nye mere kvælstofeffektive dyrkningsystemer som f.eks. græs til bioraffinering på fabrik etc. Det understreger behovet for en dynamisk tilgang til indsatsprogrammets sammensætning af virkemidler, så nye virkemidler løbende kan introduceres, når den nødvendige faglige dokumentation for effekterne er tilvejebragt.

Det er sekretariatets vurdering, at en sådan mere dynamisk tilgang til indsatsprogrammets sammensætning bedst understøttes af en lokal forankring af indsatsprogrammets udformning, som det her er sket i regi af kystvandrådet. Dette underbygges af kystvandrådets opfordring til at der skabes mulighed for at kystvandrådet kan fortsætter arbejdet.

Sekretariatets vurderer i den sammenhæng at en organisering som den vi har arbejdet med i Limfjorden, der rummer en arbejdsdeling mellem et politisk kystvandråd og en ekspert/teknikergruppe, bør indgå ved tilrettelæggelsen et fremtidigt kystvandrådsarbejde. I forlængelse heraf vurderes det også, at det ved et fremtidigt tilsvarende arbejde bør fastlægges hvilke grunddata arbejdet skal bygge på og kystvandrådets analyser skal tage udgangspunkt i.

Forbehold

Da det af naturlige årsager ikke har været muligt at afslutte en evaluering af kystvandrådets arbejde, så hurtigt efter rådets sidste møde den 5. december. Der vedhæftes derfor et foreløbigt udkast til evaluering, endelig rapport forventes fremsendt primo januar. Der vil også blive fremsendt en mere sammenhængende afrapportering af kystvandrådets arbejde i løbet af januar, men det har ikke været muligt at færdiggøre denne inden tidsfristen for aflevering.

For en række af de virkemidler der foreslås taget i anvendelse er det vigtigt at forstå at de effekter vi har måtte regne med i kystvandrådsarbejdet er generelle effekter, der gælder som gennemsnit for hele danmark. I oplande som delvandområde 157 og 158, hvor indsatskravene er meget høje, vil det være væsentligt at fastlægge mere lokale effekter af virkemidlerne, både for at minimere omkostningen ved implementering af scenarierne og sikre at der dosseres den rette mængde virkemidler for at nå god økologisk tilstand.

Kystvandrådet har besluttet at anbefale, at omlægning af jord til anden arealanvendelse sker i de oplande hvor kvælstofretentionen er lavest. Kystvandrådet understreger dog, at det kræver at retentionen er kortlagt med stor sikkerhed. Det er velkendt, at målretning af kvælstofindsatser er billigst jo finere skala målretningen sker på. Derfor bør en sikrere og mere højopløselige retentionskortlægning være en stor fordel i gennemførelsen af scenarierne.

Den videre proces

Kystvandrådets rådgivning af kommunalbestyrelserne i oplandet i form af de to prioriterede scenarier samt kystvandrådets overordnede bemærkninger behandles politisk i Limfjordsrådet og kommunerne i oplandet i januar – marts 2024.

Miljøstyrelsen vil blive orienteret om resultatet af den politiske behandling i Limfjordsråd og kommuner.

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158

Oversigt over det fremsendte materiale

Kystvandrådets rådgivning

1. Følgrebrev (nærværende skrivelse)
2. Overordnede bemærkninger fra kystvandrådets til miljøministeren og byrådene i oplandet
3. Beskrivelse af kystvandrådets opstillede scenarier

Dokumentation og redegørelse

Notater om fjordens tilstand og belastning

4. Status og presfaktorer for vandområde Hjarbæk Fjord og Bjørnholms Bugt, Riisgårde Bredning, Skive Fjord og Lovns Bredning i Limfjorden – Notat fra DTU Aqua
5. Opgørelser af kilder, udvikling og tidsforsinkelser i næringsstofbelastning til kystvandene Hjarbæk Fjord og Skive Fjord, Lovns Bredning, Riisgårde Bredning og Bjørnsholm Bugt - Teknisk rapport fra DCE nr. 285.
6. Arbejdsgruppe notat om punktkilder – Notat fra kommunal arbejdsgruppe under Kystvandrådets sekretariat

Notater om grunddata til scenarieberegninger og effekter af virkemidler

7. Data til anvendelse i scenarieberegninger i Kystvandråd centrale Limfjord - fagligt notat fra DCE
8. Virkemidler til kystvandrådets scenarier for den centrale Limfjord. Hjarbæk Fjord, Skive Fjord, Lovns Bredning, Riisgårde Bredning og Bjørnsholm Bugt - Rådgivningsnotat fra DCA
9. Procesbeskrivelse screening af potentielle vådområder. Notat fra Limfjordsrådet
10. Konklusioner fra myndighedsarbejdsgruppens vurdering af virkemidler - Notat fra kommunal arbejdsgruppe under Kystvandrådets sekretariat

Notater om marine virkemidler og ændringer af slusepraksis af virksunddæmningen og scenarier for fosfor reduktioner i delvandområderne

11. Kystvandrådsarbejdet for Hjarbæk Fjord, Skive Fjord, Lovns Bredning, Riisgårde Bredning og Bjørnsholm Bugt - Modeludvikling og scenarioanalyse – Notat fra DHI
12. Potentiale og forventede miljøeffekter af udvalgte marine virkemidler i vandområde 157 og 158 - Notat fra DTU Aqua
13. Kort notat omkring Virksund-dæmningens betydning for iltsvind i Hjarbæk Fjord - Notat fra DHI

Baggrund

14. Kommissorie for kystvandråd for den centrale Limfjord
15. Medlemsliste
16. Projektbeskrivelse. Kystvandråd for delområde ID157 og ID158

Evaluering

17. Evaluering af Kystvandrådsarbejdet i Limfjorden

Bilag

- B1. Bilag til 3. Fordeling af virkemidler på ID15 oplande i scenarie 1 og scenarie 2

Kystvandråd for den centrale del af Limfjorden delområde 157 og 158

B2. Bilag til 3. Mark til fjord beregner – regneark til opstilling af scenarier

B3. Bilag til 3. Beskrivelse af mark til fjord beregner

B4. Bilag til 12. Hjarbæk og Skive fjorde – Modelanvendelse og scenariekørsler. Teknisk notat fra SEGES innovation.

B5. Bilag til 12 og B4. Kort notat omkring iltvindsmodellering, intern belastning og økosystemforståelse. Svarnotat fra DHI på notatet i B4.

Med venlig hilsen

Jørgen Jørgensen, Projektleder

Direkte tlf.: 87 87 55 69

Mail: jojo@viborg.dk

Teknik & Miljø, Natur og Vand

Prinsens Alle 5, DK- 8800 Viborg